

Tiếng nói nước Nga

Hiện thực du hành sao Hỏa thời Xô viết

Đề tài: Vũ trụ (6 bài)

Từ khóa: Khoa học - Kỹ thuật, Vũ trụ, Bình luận, Liên bang Nga

7.02.2011, 12:20

Photo: RIA Novosti

Nga đã từng nghiên cứu soạn thảo khái niệm tên lửa siêu nặng và tàu vũ trụ có người lái cho chuyến bay tới sao Hỏa. Tại Trung tâm khoa học sản xuất vũ trụ quốc gia mang tên Khrunichev, người ta nhận định rằng, chuyến thám hiểm tới sao Hỏa với phi hành đoàn gồm 4 người có thể diễn ra sau 25 năm nữa.

"Ít người biết rằng vào đầu những năm 1960, chúng ta tiếp cận gần với các chuyến bay lên sao Hỏa hơn cả ngày nay. Khái niệm về con tàu vũ trụ sao Hỏa đã được hoàn thiện từ khi ấy. Công việc đã được thực hiện cùng lúc trên hai hướng", - thiết kế gia Vladimir Bugrov cho biết: "Theo nghị định của chính phủ đã đề thảo một hệ thống khổng lồ, bao gồm tên lửa đẩy, có công suất lớn gấp 10 lần so với tên lửa đưa Gagarin vào vũ trụ và con tàu liên hành tinh đồ sộ, cơ sở của một tổ hợp xuyên hành tinh phức tạp. Đó không chỉ là một thiết kế trên giấy. Đề án đã được thực hiện bằng vật chất, trên kim loại cả tên lửa đẩy lẫn mô hình con tàu vũ trụ đồ sộ".

Sau khi xuất phát vào năm 1971, ba hành du hành trên Tàu sao Hỏa hạng nặng có trọng lượng 75 tấn sẽ phải bay vòng quanh sao Hỏa, ném xuống hành tinh và bộ thăm dò trở về Trái đất. Cuộc thám hiểm được tính toán cho thời gian bay là 3 năm. Ngoài ra còn có kịch bản mở rộng, bao gồm chuyến bay vòng quanh sao Kim trên đường trở về. Để thức ăn và nước không chiếm nhiều không gian, người ta thiết kế chu kỳ khép kín chế biến chất thải sinh học. Trên tàu sao Hỏa dự kiến bố trí kính trồng các loại rau và tảo đơn bào. Giống tảo này sẽ chuyển cacbonic sang oxy cung cấp cho chuyến bay.

Một hướng nghiên cứu khác tính toán cuộc đổ bộ xuống sao Hỏa. Dự kiến vào năm 1975, gởi đến hành tinh Đỏ 6 phi hành gia và một tổ hợp lớn nặng 1.630 tấn, trước đó được lắp ráp trên quỹ đạo gần Trái đất. Tiến gần tới sao Hỏa, tổ hợp phải được tách ra. Một phần sẽ bay quanh hành tinh còn bộ phận

thứ hai có nhiệm vụ như "đo thám tàu" đổ bộ xuống bề mặt sao Hỏa. "Đo thám tàu" nặng 5 khối trên bánh xe được kết nối với nhau: gồm buồng lái, trạm điện hạt nhân, động cơ khoan, "máy bay" cho các chuyến bay trong không quyển loãng của sao Hỏa (vào thời điểm đó giới nghiên cứu tin rằng điều này là có thể) và tên lửa đẩy cho cuộc xuất phát rời sao Hỏa. Theo kế hoạch, khi di chuyển trên hành tinh Đỏ, "đo thám tàu" sẽ thu thập các mẫu đất. Kết thúc cuộc thám hiểm, các phi hành gia sẽ cất cánh, kết nối với khoang trên quỹ đạo và bay trở về Trái đất.

Nhưng vào năm 1964, ban lãnh đạo đất nước đã yêu cầu Phòng thiết kế OKB-1 của Sergei Korolev chuyển hướng sang Mặt trăng, đó là thời điểm "cuộc chạy đua Mặt trăng" bắt đầu. Kỹ sư Korolev chỉ đạo nghiên cứu điều chỉnh tên lửa hạng nặng N-1, bộ phận chính của cả hai phương án thám hiểm sao Hỏa, hướng vào mục tiêu mới. Chương trình sao Hỏa bị gạt sang vị trí thứ hai. Nhưng điều quan trọng nhất là 4 cuộc thử nghiệm N-1 thất bại đã xác định số phận các chương trình vũ trụ có người lái cho Mặt trăng cũng như sao Hỏa. Ông Vladimir Bugrov tiếp tục chia sẻ: "Toán bộ đề án sao Hỏa cũng như Mặt trăng và tất cả các vật liệu được chế xuất gồm tên lửa, cơ sở hạ tầng như bãi thử nghiệm, các công trình đều đã bị phá hủy, kể cả văn bản tài liệu. Vì vậy, không còn bất cứ cái gì được lưu lại".

Khác với bản thân N-1, các động cơ của tên lửa lại có tình hình khác và được sử dụng cho tới nay. Nó còn được Nhật Bản và các nước khác mua lại. Ở Nga, trên cơ sở các động cơ của N-1 đang chế tạo loại tên lửa mới trọng lượng nhẹ. Còn mô hình của "Tàu vũ trụ sao Hỏa hạng nặng" thì được cải tiến và bố trí tại Viện các vấn đề y sinh học Mátxcova. Hiện nó được 6 thành viên cuộc thử nghiệm Mars-500, mô phỏng chuyến bay đến hành tinh Đỏ sử dụng. Những dữ liệu thu được cần thiết cho những chuyến thám hiểm thực sự sau năm 2030. Việc mô hình cũ của tàu vũ trụ giờ đây phục vụ các chuyến bay tương lai quả thật là một yếu tố mang tính tượng trưng. Vào ngày 12.02 này, Mars-500 sẽ "hạ" xuống sao Hỏa. Có thể nói, thiên hùng ca này vẫn đang tiếp tục.